Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central, judecător Dorina Croitor
Dosarul nr. 2r-1665/25
(2-25104758-02-2r-19082025)

D E C I Z I E

17 noiembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Diana Corlăteanu şi Nicolae Ghedrovici

examinând fără participarea părților, recursul declarat de avocata Domnița Pagoni, în interesele recurentei Comello Chiozzoto Elia,

împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 28 iulie 2025, prin care s-a restituit cererea,

în cauza civilă, la cererea depusă de Comello Chiozzotto Elia către Serviciului Fiscal de Stat, Comello Chiozzotto Camilla privind constatarea faptului care are valoare juridică și acceptarea succesiunii,-

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 22 iulie 2025, avocata Domnița Pagoni, în interesele petiționarei Comello Chiozzoto Elia s-a adresat în judecată cu cerere către Serviciului Fiscal de Stat, Comello Chiozzotto Camilla privind constatarea faptului care are valoare juridică și acceptarea succesiunii.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 28 iulie 2025 s-a restituit cererea depusă de Comello Chiozzotto Elia către Serviciului Fiscal de Stat, Comello Chiozzotto Camilla privind constatarea faptului care are valoare juridică și acceptarea succesiunii, în temeiul art.170 alin.(1) lit. „b” Cod de procedură civilă. S-a remis lui Comello Chiozzotto Elia încheierea în cauză şi cu înscrisurile anexate. S-a explicat lui Comello Chiozzotto Elia că, poate intenta acţiunea în instanța în raza de circumscripţie a căreia s-a aflat reședința lui Comello Chiozzotto Marco. S-a explicat petiționarei Comello Chiozzotto Elia că,

restituirea cererii nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri la instanţa de judecată competentă jurisdictional.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la 11 august 2025, avocata Domnița Pagoni, în interesele recurentei Comello Chiozzoto Elia, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 28 iulie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe restituind cauza spre rejudecare la etapa punerii pe rol a cererii.

Argumentele părților:

În motivarea recursului partea recurentă a indicat, că instanța a calificat defunctul drept „rezident în Padova și a conchis automat că locul deschiderii moștenirii nu e în Republica Moldova, deși în dosar există indicii serioase ale ultimului domiciliu pe baza legăturilor principale în Chișinău (imobil, activitate continuă în RM) și chiar dacă certificatul de deces este italian, actele străine se acceptă în RM potrivit art. 466 CPC. Lipsa unei minime administrări a probelor atrage temeiul de casare pentru arbitrar.

Termenul de declarare a recursului:

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei Colegiul judiciar a constatat, că încheierea contestată a fost pronunțată la 28 iulie 2025, iar cererea de recurs a fost depusă la 11 august 2025, cu respectarea termenului instituit de lege.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul drept întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea actului judiciar a instanței de fond atacat și remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele motive.

Conform art. 424 alin. (l) Cod de procedură civilă, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța

de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu prevederile art. 170 alin. (1) CPC judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă: b) instanţa nu este competentă să judece pricina.

Din materialele cauzei urmează, că la 22 iulie 2025, avocata Domnița Pagoni, în interesele petiționarei Comello Chiozzoto Elia s-a adresat în judecată cu cerere către Serviciului Fiscal de Stat, Comello Chiozzotto Camilla privind constatarea faptului care are valoare juridică și acceptarea succesiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 28 iulie 2025 s-a restituit cererea depusă de Comello Chiozzotto Elia către Serviciului Fiscal de Stat, Comello Chiozzotto Camilla privind constatarea faptului care are valoare juridică și acceptarea succesiunii, în temeiul art.170 alin.(1) lit. „b" Cod de procedură civilă.

Pentru a dispune astfel, instanța de fond a constatat, că din actele anexate la cererea depusă de Comello Chiozzotto Elia către Serviciului Fiscal de Stat, Comello Chiozzotto Camilla privind constatarea faptului care are valoare juridică și acceptarea succesiunii rezultă că se solicită acceptarea succesiunii în urma decesului cet. Comello Chiozzotto Marco, care era rezident în Italia or. Padova. Respectiv, instanța a concluzionat lipsa competenţei jurisdicţionale de examinare a acţiunii în Judecătoria Strășeni, sediul central.

Verificând încheierea contestată, instanța de recurs consideră greșită soluția instanței de fond cu privire la restituirea acțiunii, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. b) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.41[1] alin.(1) lit.„a" Cod de procedură Civilă, în instanţa de la locul în care se desfăşoară procedura succesorală se înaintează următoarele acţiuni:a) privind dreptul la moştenire, privind mărimea cotei succesorale, precum şi privind acceptarea moştenirii sau renunţarea la moştenire;

În corespundere cu prevederile art. 461 alin. (2) lit.a) din Codul de procedură civilă, instanţele judecătoreşti ale Republicii Moldova examinează cauzele în procedură specială dacă solicitantul constatării unui fapt care are valoare juridică este domiciliat în Republica Moldova sau faptul a avut sau are loc pe teritoriul ei.

Prevederile art. 462[1] Cod de Procedură Civilă stabilește, că instanțele RM sunt competente în procesele privind moștenirea dacă locul deschiderii succesiunii se află în Republica Moldova.

La fel, potrivit art. 462[6] alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care reşedinţa obişnuită a celui care a lăsat moştenirea în momentul decesului nu este situată în Republica Moldova, instanţele judecătoreşti naţionale sînt competente să se pronunţe asupra moştenirii, dacă în Republica Moldova sînt situate bunuri care fac parte din masa succesorală, în măsura în care: a) cel care a lăsat moştenirea avea cetăţenia Republicii Moldova la data decesului; b) dacă nu este îndeplinită condiția prevăzută la lit.a), cel care a lăsat moştenirea îşi avea

anterior reşedinţa obişnuită în Republica Moldova, cu condiția ca, în momentul sesizării instanţei, să nu fi trecut mai mult de 5 ani de la schimbarea reşedinţei obişnuite.

(2) În cazul în care nu sînt întrunite condiţiile prevăzute la alin.(1), instanţele judecătoreşti naţionale sînt competente să se pronunţe asupra bunurilor care fac parte din masa succesorală şi sînt situate pe teritoriul Republicii Moldova.

Din actele dosarului se atestă, că defunctul Comello Chiozzotto Marco a decedat la *****în Republica Italiană.

Conform datelor Registrului cadastral din RM, defunctul Comello Chiozzotto Marco este proprietarul ap. 1, de pe str. București 71situat în mun. Chișinău.

Sub acest aspect Colegiul judiciar consideră că instanța de fond eronat a calificat defunctul drept „rezident în Padova” și a conchis automat că locul deschiderii moștenirii nu e în Republica Moldova, or, bunul imobul nominalizat face parte din patrimoniul defunctului, iar conform art. 462^6 alin. (2) din Codul de procedură civilă, privind competența subsidiară în în materie de moștenire, instanţele judecătoreşti naţionale sînt competente să se pronunţe asupra bunurilor care fac parte din masa succesorală şi sînt situate pe teritoriul Republicii Moldova.

Din considerentele rigorilor legii în raport cu soluția dată de instanța de fond Colegiul civil consideră greșită soluția privind restituirea acțiunii, pe motivul că nu este competentă să judece cauza.

Astfel, reținând ca fiind întemeiate argumentele recurentului cu referire la netemeinicia restituirii, în situația în care acest instrument procedural a fost utilizat defectuos, Colegiul conchide privind lipsa temeiurilor care ar justifica menținerea încheierii din 28 iulie 2025, emisă de instanța de fond.

În acest sens, Colegiul civil reține că accesul liber la justiție constituie un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, principiu complex, care cuprinde mai multe relații şi drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină, or, fără un acces efectiv la instanță, drepturile oferite justițiabililor ar fi iluzorii.

Astfel spus, dreptul de acces la justiție este înțeles ca un drept de acces concret şi efectiv, presupunând ca justițiabilul să beneficieze de o posibilitate clară şi concretă de a contesta un act ce aduce atingere drepturilor sale.

Din cele ce preced, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 28 iulie 2025, cu remiterea cauzei în acelaşi complet de judecată, la etapa de primire a cererii de chemare în judecată.

Din aceste raționamente, în conform art. 423-427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocata Domnița Pagoni, în interesele recurentei Comello Chiozzoto Elia.

Se casează încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 28 iulie 2025, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Comello Chiozzotto Elia către Serviciului Fiscal de Stat, Comello Chiozzotto Camilla privind constatarea faptului care are valoare juridică și acceptarea succesiunii, restituind cauza în aceeași instanță şi în același complet de judecată, la etapa de primire a cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Diana Corlăteanu

Nicolae Ghedrovici